

Handläggare:
Andreas Jaeger, 08-508 29 269

Till
Stadsmiljöroteln

Remiss av Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om investeringsstöd för hållbar återföring av fosfor

Svar på remiss från Stadsmiljöroteln (Dnr 000206/2014).

Sammanfattning

Koncernledningen anser att ett statligt investeringsstöd, under en begränsad period, kan vara positivt i syfte att bidra till en hållbar återföring av fosfor. Koncernledningen anser dock, i likhet med utredningen, att om infrastrukturförändringar krävs som en del av nya innovationer eller tekniklösningar så bör dessa inte i första hand finansieras via statliga bidrag. Utredningen nämner att det istället bör ske genom ändringar i regelverk, som byggnormer. Koncernledningen anser dock att förändringar av regelverken för byggverksamhet bör genomföras med största försiktighet för att inte bidra till ökade produktionskostnader.

Förslaget att dela upp investeringsstödet i mål som ska främja innovation och näringspolitiska syften upplever koncernledningen som positivt. Det går även i linje med Stockholms stads ambition att stimulera forskning, innovation och entreprenörskap i syfte att stärka Stockholms konkurrenskraft.

Ärendet

Stadsmiljöroteln har remitterat "*Remiss av Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om investeringsstöd för hållbar återföring av fosfor*" till bland annat Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Vatten. Nedan följer en redovisning av bolagets remissvar i huvudsak. Remissvaret i sin helhet återfinns i bilagan.

År 2010 redovisade Naturvårdsverket sitt regeringsuppdrag om en uppdaterad Aktionsplan för återföring av fosfor. I redovisningen gjorde Naturvårdsverket bedömningen att någon form av finansiellt stöd för ny teknik skulle behövas för att uppnå en hög grad av återföring av fosfor. Förslaget om ny teknik, på annat sätt än återföring av slam, välkomnades av ett stort antal remissinstanser. Naturvårdsverket fick år 2012 i uppdrag av regeringen att vidare utreda möjligheterna kring investeringsstöd för teknikutveckling inom fosforområdet.

Naturvårdsverket utredning redovisar ett förslag till hur ett investeringsstöd för fosforåterföring skulle kunna utformas, med målformulering utifrån aspekterna miljö, innovation och näringspolitik.

Underremiss

Stockholm Vattens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten tillstyrker remissen om investeringsstöd för fosfor.

I första hand bör återföring av fosfor och andra näringsämnen ske via slamspridning. Om detta inte är möjligt, kan utvinning av fosfor ur delströmmar i reningsverket, slam eller aska bli aktuellt.

I Stockholmsområdet produceras stora mängder slam och det behövs alternativa metoder till avsättning på åkermark. Spridning av slam är heller inte okontroversiellt och det är därför svårt att få avsättning av slam till åkermark, varför bolaget ser positivt på att utveckling av andra metoder uppmuntras.

Investeringsstödet fokuserar på återföring av fosfor. Stockholm Vatten anser att utveckling av andra metoder för återföring av andra ämnen även skall inrymmas i investeringsstödet och prioriteras vid bedömning. Resurs- och energiutvinning/förbrukning samt CO₂-utsläpp i samband med exempelvis ensidig utvinning av fosfor bör beaktas vid utvärdering av metoder som kan få stödet.

Helhetssyn och kretslopp

Naturvårdsverket påpekar att uppdraget gällt återföring av fosfor och inte andra näringsämnen som kväve, kalium och svavel, vilket kan leda till suboptimering i ett långsiktigt kretsloppsperspektiv. Stockholm Vatten delar uppfattningen om att kretslopp är viktigt för alla näringsämnen. Det mesta av det organiska materialet i slam kommer ursprungligen genom mat från lantbruket. Med ett fungerande kretslopp bör så mycket som möjligt också återföras till lantbruket. Sverige har i ett internationellt perspektiv mycket bra kvalitet på slammet och det effektivaste sättet att åstadkomma kretslopp är via slamspridning. Alternativa metoder till slamspridning innebär ofta ökad användning av energi, kemikalier och i vissa fall även av transporter. Efter att fosfor utvunnits finns ändå slam eller aska kvar som en restprodukt som måste tas om hand (*bilaga*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att ett statligt investeringsstöd, under en begränsad period, kan vara positivt i syfte att bidra till en hållbar återföring av fosfor. Förslaget att dela upp investeringsstödet i tre externa mål, som utöver de primära miljömålen, även ska främja innovation och näringspolitiska syften upplever koncernledningen som positivt. Det går även i linje med Stockholms stads ambition att stimulera forskning, innovation och entreprenörskap i syfte att stärka Stockholms konkurrenskraft.

Koncernledningen anser, i likhet med utredningen, att om infrastrukturförändringar krävs som en del av nya innovationer eller tekniklösningar så bör dessa inte i första hand finansieras via statliga bidrag. Utredningen nämner att det istället bör ske genom ändringar i regelverk, som byggnormer och tekniska standarder. Koncernledningen anser

dock att förändringar av regelverken för byggverksamhet bör genomföras med största försiktighet för att inte bidra till ökade produktionskostnader.

Irene Svenonius

VD Stockholms Stadshus AB

Bilagor

Remissvar Stockholm Vatten

Remiss från Miljödepartementet – Naturvårdsverkets redovisning av regeringsuppdrag om investeringsstöd för hållbar återföring av fosfor

Naturvårdsverket har redovisat sitt uppdrag om Investeringsstöd för hållbar återföring av fosfor till regeringen.

Miljödepartementet har skickat Naturvårdsverkets förslag på remiss.

Stockholm Vatten har tidigare besvarat remissen om Hållbar återföring av fosfor.

Stockholm Vattens (SV) synpunkter

Stockholm Vatten tillstyrker remissen om investeringsstöd för fosfor.

I första hand bör återföring av fosfor och andra näringsämnen ske via slamspridning. Om detta inte är möjligt kan utvinning av fosfor ur delströmmar i reningsverket, slam eller aska bli aktuellt.

I Stockholmsområdet produceras stora mängder slam och det behövs alternativa metoder till avsättning på åkermark. Spridning av slam är heller inte okontroversiellt och det är därför svårt att få avsättning av slam till åkermark, varför SV ser positivt på att utveckling av andra metoder för återföring av de ändliga resurser som finns i slam uppmuntras.

Investeringsstödet fokuserar på återföring av fosfor. SV anser att utveckling av andra metoder för återföring av andra ämnen även skall inrymmas i investeringsstödet och prioriteras vid bedömning.

Resurs – och energiutvinning/förbrukning samt CO2 utsläpp i samband med exempelvis ensidig utvinning av fosfor bör beaktas vid utvärdering av metoder som kan få stödet.

Helhetssyn och kretslopp

Naturvårdsverket påpekar att uppdraget gällt återföring av fosfor och inte andra näringsämnen som kväve, kalium och svavel vilket kan leda till suboptimering i ett långsiktigt kretsloppsperspektiv. Stockholm Vatten delar uppfattningen om att kretslopp är viktigt för alla näringsämnen.

Det mesta av det organiska materialet i slam kommer ursprungligen genom mat från lantbruket. Med ett fungerande kretslopp bör så mycket som möjligt också återföras till lantbruket.

Sverige har i ett internationellt perspektiv mycket bra kvalitet på slammet och det effektivaste sättet att åstadkomma kretslopp är via slamspridning.

Alternativa metoder till slamspridning innebär ofta ökad användning av energi, kemikalier och i vissa fall även av transporter. Efter att fosfor utvunnits finns ändå slam eller aska kvar som en restprodukt som måste tas om hand.

Delaktiga i Stockholm Vattens remissvar har varit Ragnar Lagerkvist, Monika Hallberg, Andreas Carlsson, Christer Laurell, Agneta Bergström och Agnes Mossakowska

Gösta Lindh

Sonny Sundelin